

Päivitetty syksyllä 2017

SUOMEN RATSASTAJAINLIITON (SRL) TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Suomen Ratsastajainliiton (SRL) tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Ratsastajainliiton arvot ja toiminnan visio on kirjattu *Kaviouralla – Ratsastuksen valinnat* -strategiaan. Ne luovat vahvan pohjan koko liiton toiminnalle sitoutua edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäisemään syrjintää.

Kaviouralla-strategiaa päivitetään vuonna 2018.

RATSASTAJAINLIITON ARVOT JA VISIO

- Ihminen
- Hevosen hyvinvointi ja luonnon kunnioittaminen
- Yhteisöllisyys ja yhteistyö
- Visio: Ratsastus on merkittävä suomalainen urheilulaji, jota mahdollisimman moni voi harrastaa omien tavoitteidensa mukaisesti.

Yhdenvertaisuussuunnitelmaan on kirjattu ylös toimenpiteitä, joilla SRL:n arvoja ja samalla yhdenvertaisuutta kehitetään ja edistetään liiton toiminnassa. Käytännön työkaluja näiden toimenpiteiden toteutukseen annetaan Yhtä jalkaa – Ratsastuksen Reilu Peli -oppaassa.

Yhdenvertaisuussuunnitelma on tehty yhteistyössä muiden liikuntajärjestöjen ja Olympiakomitean kanssa. Suunnitelman pohjana on hyödynnetty urheilujärjestöille tuotettuja materiaaleja.

Suunnitelma on esitelty liiton jäsenistölle kevätkokouksessa 24.4.2016. Suunnitelmaa on käsitelty Ratsastajainliiton hallituksen kokouksissa maaliskuussa ja toukokuussa 2016. Reilu Peli -työryhmä on tarkastanut ja päivittänyt materiaalin syksyllä 2017.

MITÄ YHDENVERTAISUUDELLA TARKOITETAAN?

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Tasa-arvolla viitataan yleensä pelkästään miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon. Tässä suunnitelmassa käytetään termiä yhdenvertaisuus, ja se kattaa myös sukupuolten välisen tasa-arvon.

Syrjintä on ihmisten eriarvoista kohtelua sillä perusteella, että he kuuluvat tiettyyn ryhmään, esimerkiksi kieli- tai seksuaalivähemmistöön. Syrjintää voi olla yksittäinen teko tai se voi olla seurausta epäoikeudenmukaisuutta tuottavista käytännöistä tai säännöistä. Välillisenä syrjintänä pidetään sitä, että näennäisen neutraali kohtelu, käytäntö tai rakenne johtaa syrjiviin lopputuloksiin. Välillistä syrjintää syntyy esimerkiksi tilanteissa, joissa esteettömyyttä ei ole riittävästi huomioitu: esimerkiksi portaita ei ole rakennettu siksi, että niillä haluttaisiin rajoittaa vaikeasti liikkuvan ihmisen osallistumismahdollisuuksia, mutta ne voivat kuitenkin muodostua osallistumisen esteeksi, jos vaihtoehtoista reittiä osallistumistiloihin ei ole tarjolla.

Reilulla Pelillä tarkoitetaan arvomaailmaa, jonka puitteissa jokaisella harrastajalla on mahdollisuus osallistua toimintaan lähtökohdista riippumatta. Sen keskeisiä teemoja ovat yksilön oikeudet, terveys, turvallisuus ja hyvinvointi, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus sekä luonnon kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

MITEN EDISTÄMME YHDENVERTAISUUTTA TOIMINNASSAMME?

Asenteet, ilmapiiri ja positiivinen erityiskohtelu ovat asioita, jotka vaikuttavat yhdenvertaisuuden toteutumiseen toiminnassa.

- **Asenteet**

Erityisesti yhdenvertaisuudessa pätee sanonta ”Asenne ratkaisee”. Kun kohtelemme muita ihmisiä ensisijaisesti ihmisinä emmekä tietyn ryhmän edustajina, olemme jo oikealla tiellä. Oma asennetta ja niistä kumpuavaa käytöstä on hyvä tarkastella aika ajoin: Olivatko sanavalinnat sopivia? Oletinko johtain, kun toimin näin? Omien ennakkoluulojen huomaaminen on ensimmäinen askel kohti niistä luopumista. Oma maailmankatsomus ei saa johtaa eriarvoiseen kohteluun eikä sillä voi tai saa perustella omaa syrjivää käytöstä.

- **Ilmapiiri**

Hyvästä ilmapiiristä puuttuvat kiusaaminen, häirintä, syrjiminen, poissulkeminen, haukkuminen, nimittely, selän takana pahan puhuminen, loukkaavat vitsit, fyysinen ja henkinen väkivalta, alistaminen, vähättely, seksuaalinen ja sukupuolinen ahdistelu sekä rasismi. Nämä epäkohdat eivät saa kuulua ratsastuskulttuuriin. Haluamme edistää ratsastuskulttuuria, joka antaa rohkeutta puuttua ja ottaa kantaa näitä epäkohtia vastaan sekä puhua ja toimia yhdenvertaisuuden puolesta.

- **Positiivinen erityiskohtelu**

Koska emme elä täydellisessä maailmassa, toisinaan on tarve tarjota jollekin ryhmälle tukea sekä sen asemaa tai olosuhteita parantavia erityistoimenpiteitä. Näillä pyritään yhdenvertaisuuden toteutumiseen, ja ne toteutetaan niin, etteivät ne muodostu asteeltaan etuoikeuksiksi ja toisia ryhmiä syrjiviksi. Esimerkiksi jos SRL:n työryhmään hakee kaksi tasavahvaa, mutta eri sukupuolia edustavaa hakijaa, valinta voidaan kohdistaa työryhmässä vähemmistönä edustettuun sukupuoleen.

VIESTINTÄ

Viestintä on avointa, ja se välittää myönteistä viestiä yhdenvertaisuudesta. Fontit ovat helposti luettavia ja viestinnässä käytetään selkeää yleiskieltä.

Tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi
SRL:n materiaalit, jäsenlehti Hippos sekä SRL:n Internetsivut, sähköinen viestintä ja sähköiset palvelut ovat helppokäyttöisiä ja kaikkien saavutettavissa.	<p>Lehti ja keskeisimmät materiaalit koodataan näkövammaisille soveltuvaan elektroniseen muotoon.</p> <p>Kuvateksteissä kerrotaan sanallisesti, mitä kuva pitää sisällään.</p> <p>Lehdessä on eri-ikäisille sopivaa aineistoa.</p> <p>Keskeisimmät materiaalit ovat saatavilla myös ruotsinkielisinä. SRL:n nettisivujen tiivistelmät ovat myös ruotsin- ja englanninkielillä. Sähköisissä palveluissa huomioidaan ruotsin- ja englanninkieliset.</p> <p>SRL julkaisee hevosten hoitamiseen ja ratsastamiseen liittyvät perustiedot sekä nettisivujen tiivistelmän selkokielellä.</p> <p>Palveluita uudistettaessa varmistetaan jo suunnitteluvaiheessa saavutettavuus, tarvittaessa yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa.</p>
Kyselyjen ja jäsenrekisterin sukupuolivaihtoehtoista löytyy kaikille sopiva vaihtoehto.	<p>Kyselyissä kysytään sukupuolta vain tarvittaessa ja silloin vaihtoehtoina ovat: mies, nainen, muu, ei halua määritellä, ei osaa määritellä tai vaihtoehtoisesti vastaustila jätetään avoimeksi.</p> <p>Jäsenrekisteriin luodaan nainen/mies-vaihtoehtojen lisäksi ”muu”-vaihtoehto. Seuroja ohjeistetaan asiasta.</p>
Yhdenvertaisuus on entistä näkyvämmän mukana viestinnässä.	<p>Nostetaan eri yhdenvertaisuuden näkökulmia säännöllisesti viestinnän lähtökohdaksi. Lisäksi yhdenvertaisuutta tuodaan esille muun viestinnän ohessa. Vammaisurheilun kilpailutuloksista viestitään tasavertaisesti muun tulostiedottamisen kanssa.</p>
Huomioidaan moninaisuus tiedotuksessa ja materiaaleissa.	<p>Julkaisuissa huomioidaan kuvavalintojen monipuolisuus, sukupuolineutraalit sanavalinnat sekä normittamaton kielenkäyttö, värimaailma ja kuvitus.</p>

JÄSENTEN HANKINTA, KOULUTUS SEKÄ OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

SRL:n tavoitteena on kasvattaa jäsenmääräänsä, joten kaikki toiminnasta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan. Liiton tarjoaman koulutuksen kautta viedään yhdenvertaisuusviestiä eteenpäin.

Tavoitteet	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi
Tuodaan esille monet mahdollisuudet ja erilaiset roolit toimia ratsastuksen parissa.	Nostetaan esille erilaisia mahdollisuuksista toimia ratsastuksen parissa. Kartoitetaan samalla, millaisia esteitä toimintaan mukaan tulemisessa voi olla ja toimitaan näiden esteiden poistamiseksi. SRL:n toimintaan mukaan tuleville on tarjolla kohdennettua tietoa eri rooleissa toimimiseen (mm. seura- ja aluetoimijat, lajikomiteoiden jäsenet).
Eri-ikäisille on tarjolla kohdennettuja palveluita ja jäsenetuja. Toimintakyky ei ole este osallistumiselle.	SRL:n toiminta on yleensä suunnattu kaikenikäisille, mutta kohdennettuja palveluita ja jäsenetuja on harkitusti niin lapsille, nuorille, aikuisille kuin ikääntyneillekin. Vammaisille on tarjolla omia palveluita, mutta päätavoitteena on mahdollisimman suuri integraatio eli yhdistyminen muuhun toimintaan.
Moninaisuuden lisääminen kampanjoiden avulla.	Naisvaltaisessa lajissa voi olla tarvetta poikien ja miesten rekrytointiin. Painopiste kampanjoissakin tasa-arvossa: toiminta on avointa kaikille sukupuolesta riippumatta. Mietitään yhteistyömahdollisuuksia Suomen monikulttuurinen liikuntaliitto Fimu ry:n ja/tai seksuaalivähemmistöjen liikuntajärjestö HOT ry:n kanssa.
Urheilijavalinnat, luottamustehtävien hakuprosessit, toimintatavat ja päätäntävalta ovat avoimia ja läpinäkyviä sekä tukevat yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta.	Urheilijavalinnat toteutetaan julkaistujen valintakriteerien perusteella syrjimättä. Rekrytoinnissa kiinnitetään huomiota siihen, että luottamustehtävissä on riittävästi hajaumaa ja koko jäsenistön ääni tulee näin kuuluviin: eri-ikäiset, sukupuolten moninaisuus, eri puolilta Suomea. Eri tehtävien hakuprosessit, toimintakenttä ja toimintakaudet ovat kirjattuina ja kaikkien tiedossa. Avoimista hauista tiedotetaan riittävän laajasti, jotta tieto tavoittaa mahdollisimman monet tehtävästä kiinnostuneet. Vaalivaliokunta kiinnittää esityksissään huomiota yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Järjestön sisäisillä, säännöllisillä tyytyväisyyskyselyillä kartoitetaan toimijoiden tyytyväisyyttä. Vastauksien perusteella tehdään tarpeen mukaisia kehitystoimenpiteitä.
Työntekijöille annetaan koulutusta ja ohjausta yhdenvertaisuusasioista.	Yhdenvertaisuusasioita käsitellään tiimi- ja toimistopalavereissa. Toimintasuunnitelmat ja -kertomukset käydään erikseen läpi yhdenvertaisuuden näkökulmasta.
SRL:n koulutusjärjestelmän läpikäynti yhdenvertaisuuden näkökulmasta.	Käydään läpi koulutusjärjestelmän eri osa-alueet siten, että päätetään millä tasolla, millaisilla menetelmillä sekä materiaaleilla yhdenvertaisuutta eri koulutuksissa käsitellään. Tavoitteena on antaa koulutukseen osallistuneille käytännön työkaluja viedä yhdenvertaisuutta eteenpäin omassa toiminnassaan. Hyödynnetään suunnittelussa ja toteutuksessa Olympiakomitean ja SRL:n valmiita materiaaleja sekä tuotetaan lisäksi tarpeen mukaan uutta. Käydään läpi osaan koulutuksista liittyvät ikäraajat ja tarkistetaan sekä yhdenmukaistetaan niitä tarpeen mukaan. Kartoitetaan ruotsinkielisten koulutustoiveet ja tarjotaan toivotuimmat koulutukset mahdollisuuksien mukaan myös ruotsinkielisinä. Käännetään tarpeelliset materiaalit myös ruotsiksi.

ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS

Esteettömyys on yhtä kuin tasavertainen ja sujuva osallistuminen. Fyysisellä esteettömyydellä tarkoitetaan rakenteellisten esteiden poistamista ja sosiaalisella esteettömyydellä syrjimätöntä ilmapiiriä. Saavutettavuus huomioi erilaiset tarpeet ja sen, että toiminta on helposti lähestyttävää.

Tavoitteet	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi
SRL:n toiminta on helposti saavutettavaa ja esteetöntä.	<p>Nostetaan esiin näkökulmaa ”esteettömyys on kaikkien etu”: sosiaalisesti esteettömässä tilassa jokainen voi olla vapaasti oma itsensä ja fyysisesti esteetön tila mahdollistaa helpon liikkumisen ja toimimisen.</p> <p>Luodaan toimintakulttuuria sekä otetaan käyttöön työkaluja, jotka mahdollistavat toimintaan osallistumisen sujuvasti myös etäyhteyksien kautta ilman fyysistä läsnäoloa.</p> <p>Toiminnassa on mahdollista käyttää henkilökohtaisia apuvälineitä (esim. opaskoira, kuulolaite, pyörätuoli) sekä avustajia (esim. avustaja, tulkki, opas). Toimintapaikkojen valinnassa huomioidaan esteettömyys, ja hyödynnetään tilojen tarjoamat apukeinot (mm. valaistus, kuulovammaisten hyödyntämä induktiosilmukka).</p> <p>SRL:n jäsentälleille on tarjolla materiaaleja, joiden ohjeilla talliympäristö voidaan tehdä esteettömäksi.</p>
Toimintaa suunnittelevilla ja toteuttavilla on riittävästi tietoutta esteettömyydestä.	Luottamusorganisaatiolle on jaettu materiaalia sekä annettu lyhyt koulutus esteettömyydestä. Vammaisratsastuksen lajivastaava auttaa ja neuvoo tarvittaessa esteettömyyden huomioimisessa.

TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMINEN

Tapahtumista, kuten kokouksista, koulutuksista, kilpailuista ja muista tapahtumista, näkee kuinka hyvin yhdenvertaisuutta osataan käytännössä huomioida.

Tavoitteet	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi
Tapahtumat ovat pääsääntöisesti avoimia kaikille. Tapahtumajärjestelyissä huomioidaan osallistujien erilaiset tarpeet.	<p>Tapahtumat järjestetään siten, että ne kiinnostavat mahdollisimman monia ja ettei ohjelman sisältö rajaa osallistujia pois. Puhujat ja esiintyjät tukevat monipuolista viestiä: naisia, miehiä, eri-ikäisiä ja eri puolilla asuvia.</p> <p>Jos ”kaikille avoin”-periaatteesta poiketaan, se tehdään harkitusti ja perustellusti. Omia tapahtumia voidaan tarjota myös eri kohderyhmille.</p> <p>Tapahtumapaikkoja valitessa huomioidaan esteettömyys erityisesti silloin, kun tapahtuma on avoin kaikille tai kutsuttujen listalla on henkilö/henkilöitä, jotka tarvitsevat esteettömät tilat. Jos tiloissa on kuulovammaisia varten induktiosilmukka, huolehditaan, että kaikki käyttävät mikrofonia puhuessaan.</p>

<p>Tapahtumakutsuun merkitään ja tapahtumaan ilmoittauduttaessa kerätään osallistumisen kannalta oleelliset tiedot. Järjestelyjen onnistumisesta kysytään palautelomakkeilla.</p>	<p>Esteettömyydestä tiedotetaan kutsuissa.</p> <p>Kutsussa kerrotaan, millä kielellä tapahtuma järjestetään ja millä kielillä mahdollinen tulkkaus järjestetään.</p> <p>Ilmoittautumisvaiheessa tiedustellaan erityistarpeet (esimerkiksi erityisruokavaliot). Jos tieto sukupuolesta on tarpeen majoitusta varten, voidaan vastaustila jättää avoimeksi.</p> <p>Palautelomakkeissa kysytään, kuinka hyvin erityistarpeiden huomioimisessa on onnistuttu.</p>
<p>Tapahtumat eivät ole rahankeräyskanavia, vaan ne tarjotaan mahdollisimman lähellä omakustannehintaa.</p>	<p>Maksullisissa tilaisuuksissa osallistujan tarvitsemalta henkilökohtaiselta avustajalta ei peritä osallistumismaksua.</p> <p>Vähävaraisuus voidaan huomioida tarjoamalla esimerkiksi vaihtoehtoisia osallistumismaksuja (esim. maksu varallisuuden mukaan tai vapaaehtoinen ”kahvimaksu”).</p>

KILPAILUTOIMINTA

Ratsastuksen kilpailutoiminnassa yhdenvertaisuus toteutuu harvinaisen vahvasti, sillä eri-ikäiset ja eri sukupuolia edustavat henkilöt voivat kilpailla tasaveroisesti keskenään. Kilpailujärjestelmän eri tasot huomioivat kilpailijoiden erilaiset taloudelliset resurssit. Kilpailutasojen jako perustuu taitoon ja kokemukseen. Urheilijoiden valintaperiaatteet valmennusrenkaiseen ja edustustehtäviin perustuvat erikseen vahvistettuihin valintakriteereihin (tulostasovaatimus, menestymisarvio).

Tavoitteet	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi
<p>Puhdas urheilu tarjoaa yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kilpailutoiminnan.</p>	<p>Antidopingtyö sekä sen tukena kilpailusäännöt ja Code of Conduct (FEI).</p>
<p>Monipuolisen ja tasa-arvoisen kilpailujärjestelmän ylläpitäminen. Eri-ikäisille ja eritasoisille tarjolla myös omia kilpailuluokkia.</p>	<p>Eri-ikäiset voivat halutessaan osallistua myös ikäluokille suunnattuun kilpailutoimintaan. Vaihtoehtoja on niin lapsille, nuorille, aikuisille kuin ikääntyneillekin. Kaikissa kilpailuissa on tarjolla luokkia eri osaamisvaiheissa oleville.</p>
<p>Resurssien tasapuolinen jakautuminen.</p>	<p>Resurssien jakamisessa huomioidaan urheilusuorituksiin liittyvät asiat. Sukupuolella ja iällä ei ole merkitystä.</p>
<p>Vammaisille on tarjolla omaa kilpailutoimintaa.</p>	<p>Vammaisratsastus on oma laji, jossa ratsastajat voivat kilpailla ratsastajien toimintakyvyn luokituksen perusteella mahdollisimman tasavertaisesti. Vammaisratsastajat voivat käyttää apuvälineitä ja -keinoja myös kaikille avoimissa kouluratsastuskilpailuissa sekä muiden ratsastuksen lajien kilpailuissa.</p>
<p>Suojellaan alaikäisten henkilökohtaista koskemattomuutta ja edistetään heidän henkilökohtaista turvallisuutta.</p>	<p>Alaikäisiä valmentavilta liiton valmentajilta ja lasten kanssa toimivilta liiton työntekijöiltä pyydetään rikosrekisteriote.</p> <p>Aihepiiriä käsitellään koulutuksissa.</p>

HENKILÖSTÖPOLITIikka

Yhdenvertaisuus on otettava huomioon jo lainsäädännönkin mukaan kaikissa henkilöstöä koskevissa päätöksissä.

Tavoitteet	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi
Tasavertainen kohtelu rekrytoinnissa, palkkauksessa ja työpaikalla.	<p>Rekrytoinnissa huomio kiinnitetään työ- ja muuhun kokemukseen, koulutukseen sekä osaamiseen. Valinnat tehdään näiden perusteella. Jokainen saa riittävän perehdytyksen työtehtävien hoitamiseen.</p> <p>Työpaikkailmoituksissa rohkaistaan myös vähemmistöjen edustajia hakemaan tehtävään sekä mainitaan positiivisen erityiskohtelun mahdollisuudesta tasavahvojen hakijoiden välillä.</p> <p>Työnhakijalta ei vaadita sellaisia ominaisuuksia, jotka eivät ole välttämättömiä työtehtävien suorittamiseksi.</p> <p>Työntekijöitä ei syrjitä, kun tehdään päätöksiä työtehtävien jakamisesta, henkilöstökoulutuksesta, etenemismahdollisuuksien tarjoamisesta tai työsuhteen päättämisestä.</p> <p>Palkkaus on tasapuolista. Samasta työstä maksetaan samaa palkkaa, ellei erisuuruisen palkan maksamisella ole hyväksyttävää syytä, kuten pidempi työkokemus.</p>
Yhdenvertaisuudesta keskustellaan henkilökunnan kanssa.	<p>Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat yhtenä teemana vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.</p> <p>Johtamiskulttuuri on tasa-arvoista ja yhdenvertaista sekä moninaisuutta arvostavaa.</p>
Jokainen vammainen työntekijä on oikeutettu työtilojen kohtuullisiin mukautuksiin.	Vammaisten työntekijöiden mahdollisuudesta työskennellä SRL:ssa huolehditaan mm. työtilojen mukauttamisella työntekijän tarpeita vastaaviksi.
Toimiston tilat ovat esteettömiä.	Toimiston työ- ja kokoontumistilat ovat rakenteiltaan esteettömiä ja niiden siisteydestä huolehditaan siten, ettei esimerkiksi tavaroiden säilytys aiheuta sille haittaa.
Tuetaan työn ja perhe-elämän yhteensovittamista.	<p>Tarjotaan erilaisia joustavia työaikajärjestelyjä sekä etätyömahdollisuuksia.</p> <p>Kannustetaan kaikkia perhevapaiden käyttöön. Perhevapaiden käyttö ei vaikuta uraan tai palkkaukseen.</p>

Kaikkia yksilöllisiä tarpeita yhdenvertaisuuden edistämiseksi on mahdotonta huomioida etukäteen, joten on tärkeää, että jokaisella SRL:n työntekijällä, luottamus henkilöllä ja SRL:n palveluiden käyttäjällä on mahdollisuus vaikuttaa käytäntöihin siten, että jatkossa SRL on entistä yhdenvertaisempi.

SEURANTA JA JATKO

Ratsastajainliitossa eettisten asioiden valmistelusta vastaa hallituksen nimeämä Reilu Peli -työryhmä. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti noin neljä kertaa vuodessa.

Reilu Peli on koko Ratsastajainliiton toiminnan teema vuonna 2018. Reilu Peli -kiertuetta toteutetaan Ratsastajainliiton alueilla vuonna 2018 erityisesti sosiaalisen median ja kiusaamisen ehkäisemisen näkökulmasta. Olympiakomitean kanssa järjestetään yhteinen seminaari häirinnän ja kiusaamisen ehkäisemiseksi. Kohderyhmänä on koko urheilumaailma. Olympiakomitean kanssa jatketaan onnistunutta yhteistyötä mm. yhdenvertaisuusklinikoiden kautta.

SRL:n Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on päivitetty syksyllä 2017. Ratsastusseurojen jäsenille toteutettiin yhdenvertaisuutta kartoittava kysely syyskuussa 2017. Liiton luottamusorganisaatiolle toteutetaan oma yhdenvertaisuutta kartoittava kysely vuonna 2018. Ratsastuksen Reilu Peli -kysely jäsenistölle uusitaan myös samalla.

Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä. Huomiota kiinnitetään muun muassa materiaalien tuottamis- ja käyttömääriin sekä käyttäjämääriin. Seuranta tehdään myös SRL:n luottamustehtäväpaikkojen sukupuoli- ja ikäjakaumiin suhteessa koko SRL:n jäsenistöön. SRL:n hallituksen nimeämä Reilu Peli -työryhmä käy toimintasuunnitelman ja -kertomuksen läpi yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Tarvittaessa tähän käytetään lisäksi ulkopuolista arvioitsijaa.

SRL on tuottanut Reilun Pelin asioita käsittelevän Yhtä jalkaa – Ratsastuksen Reilu Peli -ohjeistuksen, josta löytyy muun muassa toimintaohje syrjintätilanteiden ratkaisemiseksi. SRL:n nettisivuille on lisätty Reilu Peli -palautelomake, jonka avulla voi antaa palautetta anonyymisti Reilun Pelin asioista suoraan liitolle. Saadut palautteet käsittelee Reilu Peli-työryhmä ja tarpeen mukaan liiton hallitus.

Taloudellisesti yhdenvertaisuuden toteuttamiseen varataan riittävästi resursseja. Tämä vaatii lisäpanostuksia mm. tapahtumajärjestelyissä sekä matkakustannuksissa. Lisäksi kehitetään mahdollisuuksia etäkokouksien pitämiseen.

Osa suunnitelman toimenpiteistä on jo toteutettu tai toteutus on käynnistetty, esimerkiksi ruotsinkielisiä materiaaleja on jo tarjolla. Vuonna 2018 toteutetaan lisäksi liiton nettisivujen uudistus, minkä ansiosta materiaalin löytämisestä tulee helpompaa. Nettisivuilla voidaan myös entistä paremmin toteuttaa selkokielisiä materiaaleja sekä palvella ruotsinkielistä jäsenistöä. Samalla huolehditaan, että olemassa olevat materiaalit ja palvelut pysyvät myös jatkossa ajan tasalla.

SRL:lla on ollut käynnissä myös muita toimenpiteitä ja hankkeita, jotka tukevat yhdenvertaisuustyötä. Tällaisia ovat esimerkiksi vähävaraisten tukemiseen keskittyvä Hyväntekeväisyshanke sekä Arvokas Kasvatus -hanke, jonka menetelmät ovat mukana hevoskerhon ohjaajien jatkokurssilla, Sinettiseurojen toiminnassa sekä seura-kehittämisessä. Liiton erityisryhmien toiminta on aktiivista, ja siihen panostetaan myös tulevaisuudessa. Yhteistyötä jatketaan myös muiden tahojen, kuten Allianssi ja Folkhälsan, kanssa vuonna 2018. Folkhälsanin kanssa toteutetaan Reilu Peli -koulutussarja valmentajille, ohjaajille, seuratoimijoille ruotsiksi. Liiton Hyvä hallintotapa -ohjeistusta päivitetään vuonna 2018 yhdenvertaisuuskyselystä saatujen tietojen pohjalta. Reilu Peli -teemaa käsitellään laajasti myös Ratsastajainliiton Nuoret Päätäjät -ryhmän johdolla lasten ja nuorten toiminnassa. Ratsastusseuroihin koulutetaan yhdessä nuorten kanssa vuonna 2018 Reilun Pelin lähettiläitä, joiden tehtävänä on toimia apuna paikallistasolla. Reilu Peli -aihe näkyy myös nuorten blogi- ja sosiaalisen median nostoissa sekä koulutusmateriaaleissa.

YHDENVERTAISUUSKYSELY RATSASTUSSEUROJEN JÄSENILLE

Ratsastajainliitto toteutti syyskuussa 2017 yhdenvertaisuuskyselyn ratsastusseurojen jäsenille. Kyselyn pohjana käytettiin Olympiakomitean laatimaa runkoa kaikille lajeille.

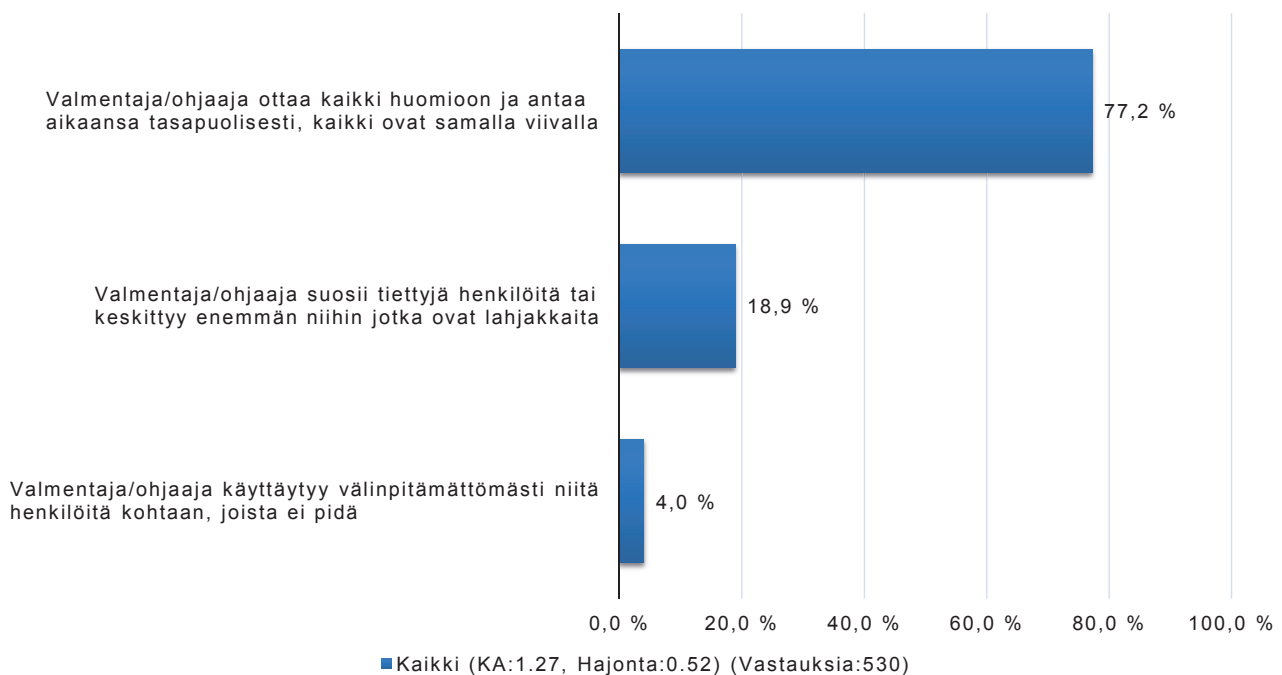
Kyselyyn vastasi yli 500 ratsastusseuran jäsentä. Kyselyn perusteella yhdenvertaisuus toteutuu ratsastusseurojen arjessa melko hyvin. Kehitystä vuoden 2015 kyselyyn oli selvästi havaittavissa. Erityisesti hyvä ilmapiiri, suvaitsevaisuus, toisten tervehtiminen ja kannustaminen nousivat positiivisina asioina esille. Valmentajien ja ohjaajien toiminta koettiin reiluksi, mikä on selkeä kehitys aikaisempaan.

Syrjintä, lajin harrastaminen yhdenvertaisesti ja ongelmatilanteisiin puuttuminen nousivat esille kehityskohteina. Monella ratsastusseuran jäsenillä ei ole tietoa, onko seurassa toimintaohjeita vaikeisiin tilanteisiin puuttumiseen. Yhtä jalkaa – Ratsastuksen Reilu Peli -työkirja sisältää selkeitä ohjeita niin toimihenkilöiden, ohjaajien, harrastajien ja vanhempien käyttöön. Oppaan jalkautusta ja siitä tiedottamista pitää selvästi jatkaa. Vuosi on lyhyt aika ison teeman jalkauttamiseen. Lajin yhdenvertainen harrastaminen esimerkiksi taloudellisesta näkökulmasta (kilpaileminen) herättää keskustelua. Jonkin verran on myös havaittavissa vastakkainasettelua harrastajien ja kilpailijoiden asenteessa toisiinsa. Nämä tulokset noudattavat aikaisemman kyselyn linjauksia.

Yhdenvertaisuuskysely osoitti, että asia on tullut tutuksi. Avoimissa vastauksissa kiiteltiin, että yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta puhutaan, ja kynnyksien käsittelyyn on selvästi madaltunut.

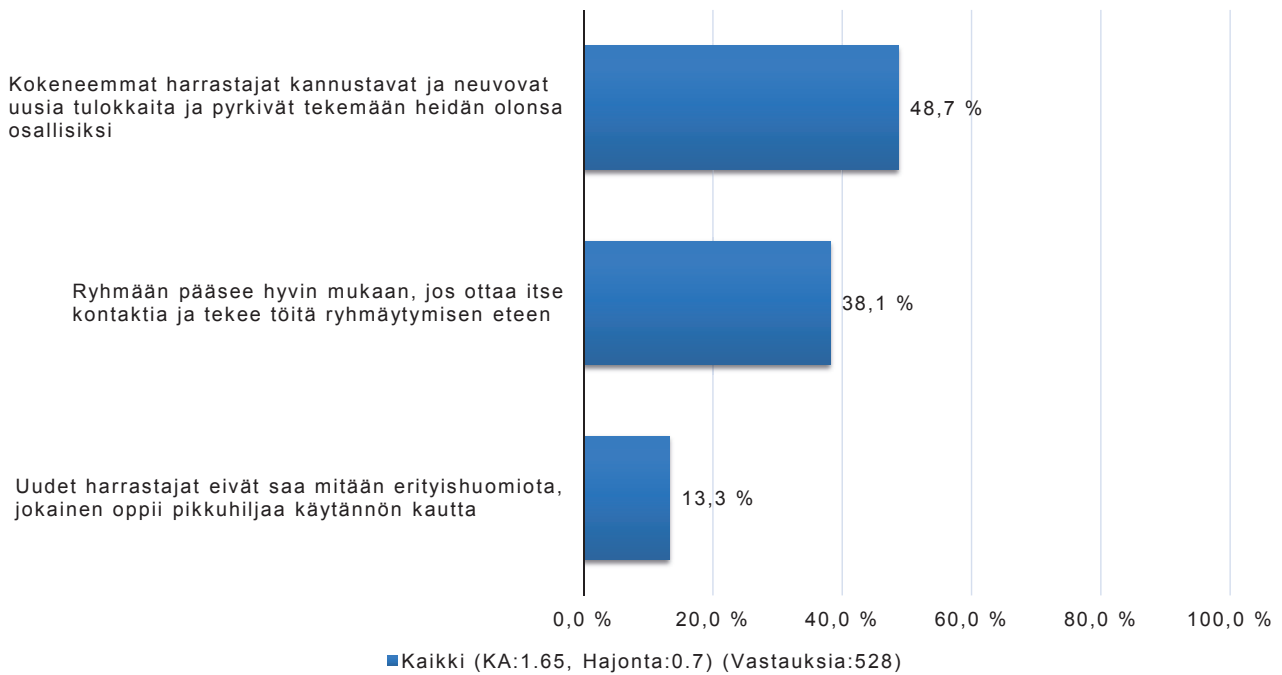
ILMAPIIRI SEURASSA

5. Jakaako harjoitusten valmentaja/ohjaaja aikaa ja huomiotaan tasapuolisesti kaikille?

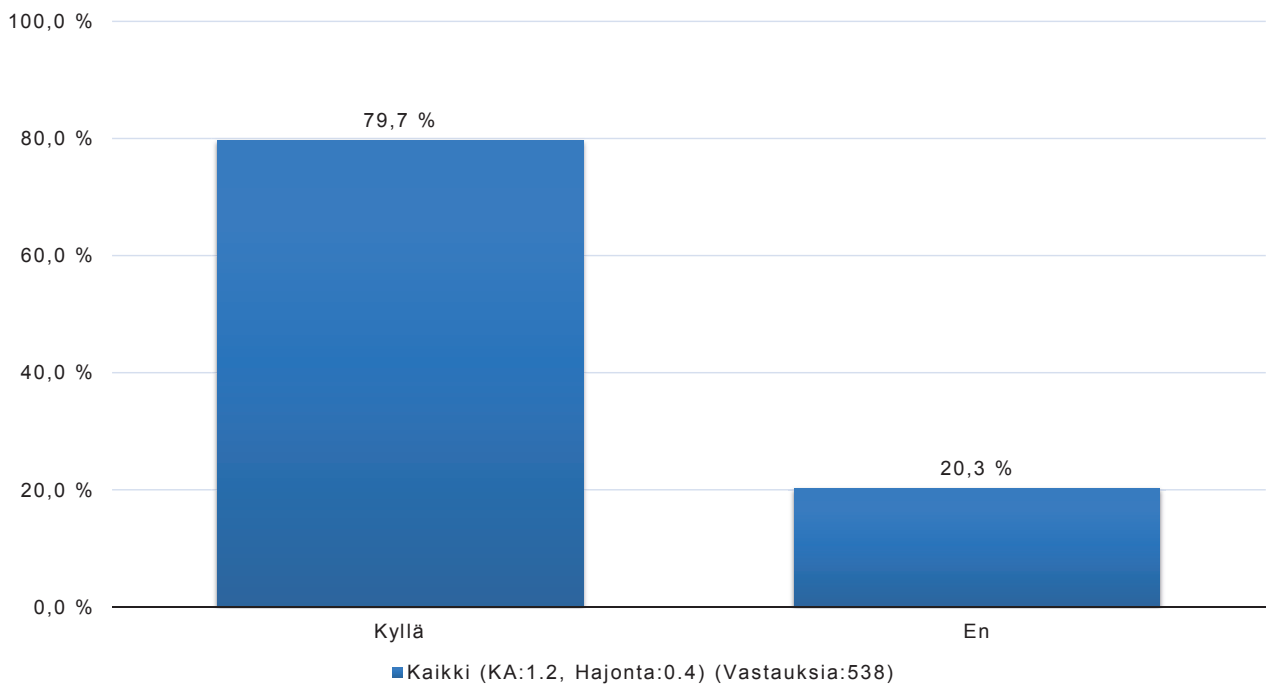
ILMAPIIRI SEURASSA

6. Huomioidaanko uudet harrastajat seurassanne hyvin? Onko ryhmiin helppo tulla mukaan?

ILMAPIIRI SEURASSA

7. Koetko seuranne ilmapiirin moniarvoiseksi ja avoimeksi?

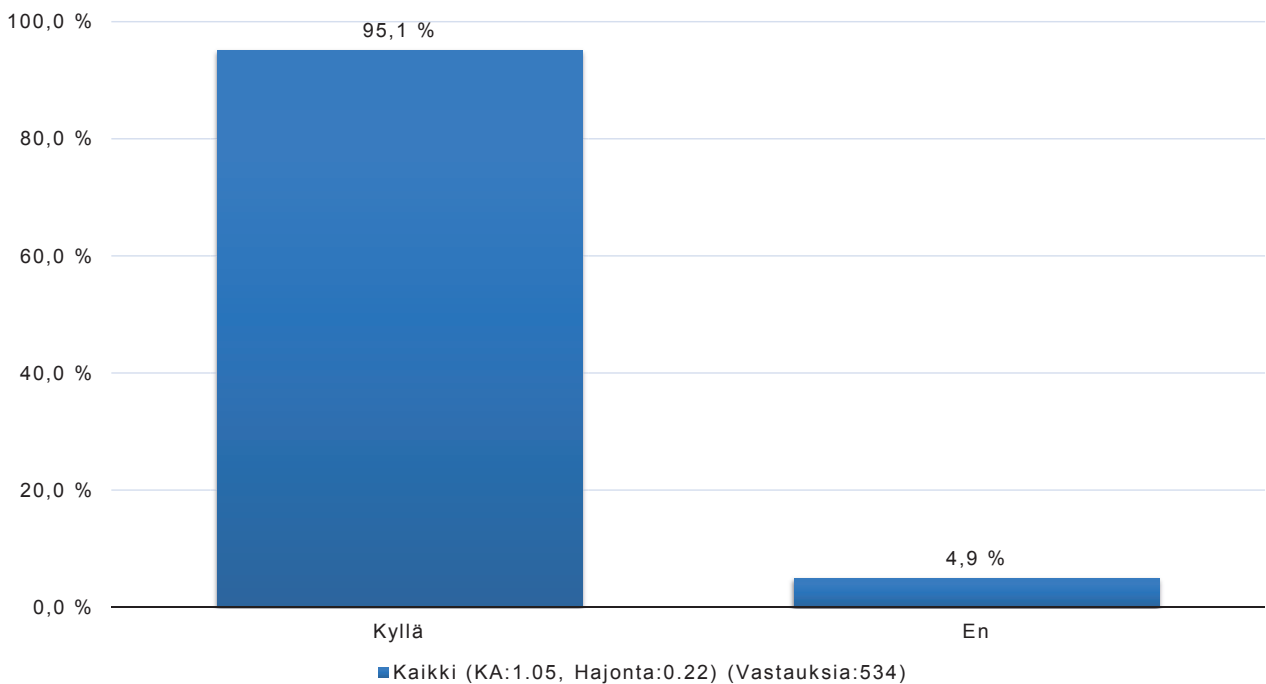
ILMAPIIRI SEURASSA

10. Onko tytöillä ja pojilla samanlaiset mahdollisuudet harrastaa ja kilpailla seurassanne?

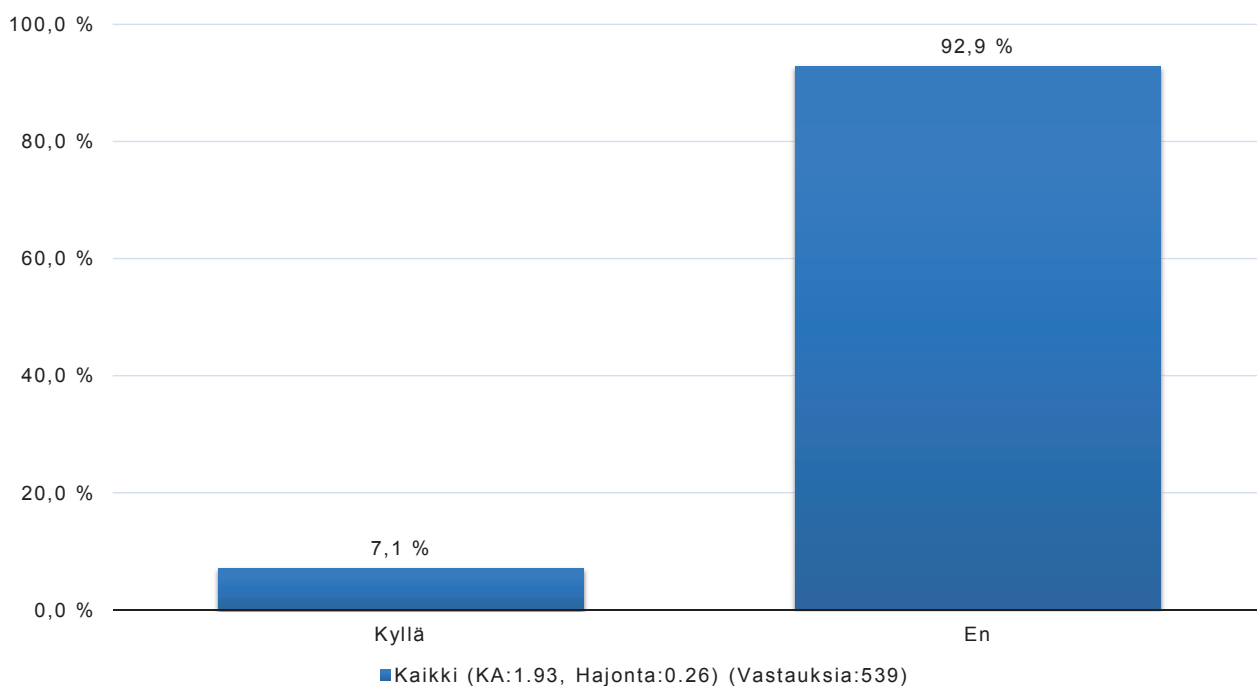
ILMAPIIRI SEURASSA

12. Luuletko, että seuranne jäsen voisi tuoda esim.järjestämääne tilaisuuteen samaa sukupuolta olevan puolisonsa?

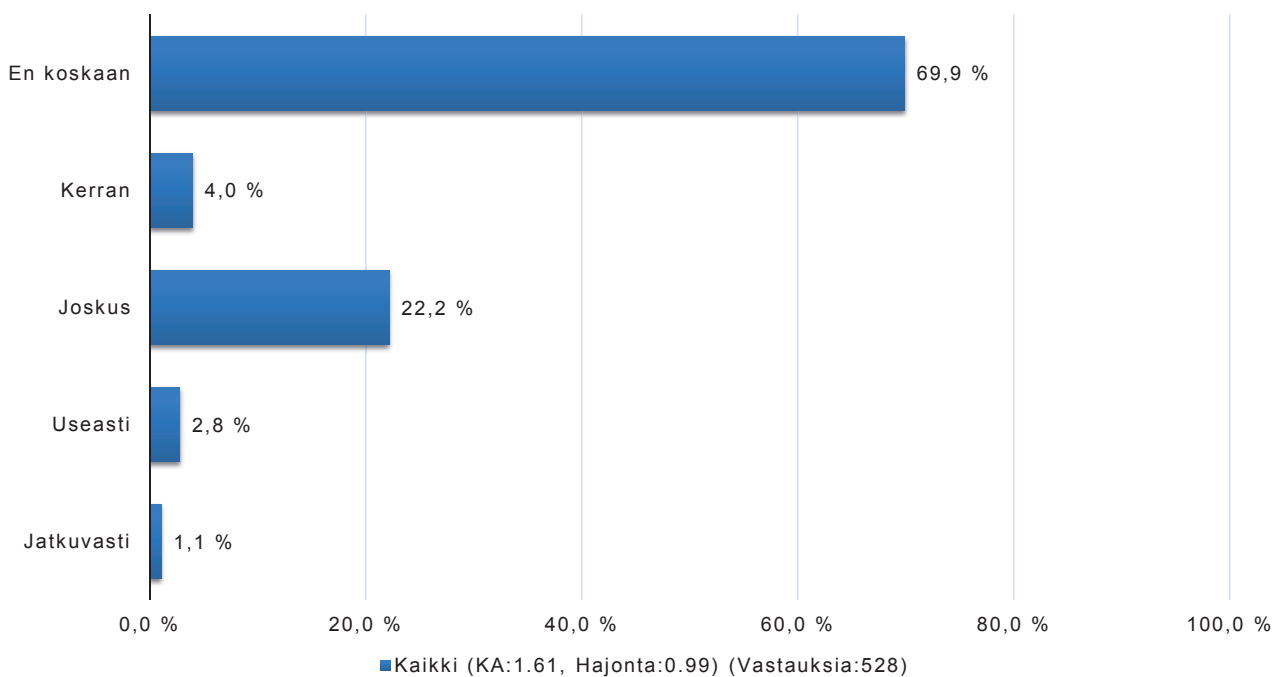
ILMAPIIRI SEURASSA

16. Oletko havainnut seuranne harrastajien, ohjaajien tai johtohenkilöiden kielenkäytön syrjivän joitakin ihmisryhmiä (esim. vammais- ja homovitsit, rasistiset kommentit)?

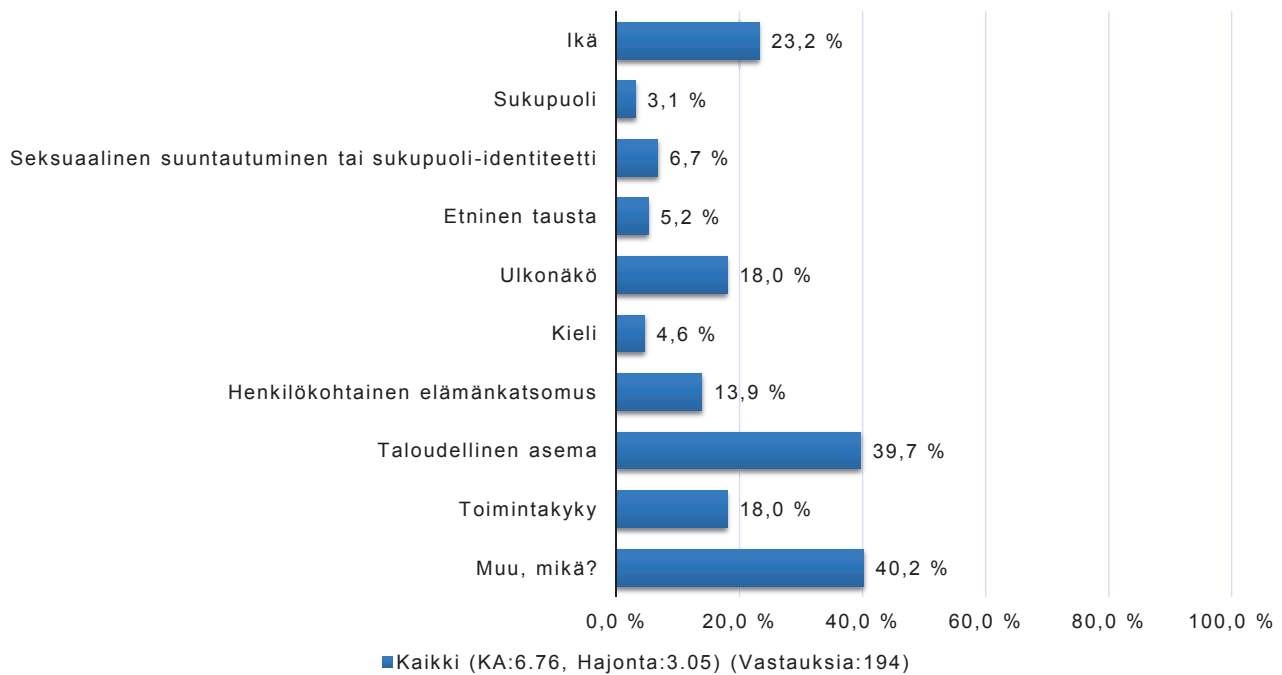
ILMAPIIRI SEURASSA

18. Oletko kohdannut tai ollut todistamassa syrjintää seuranne toiminnassa?

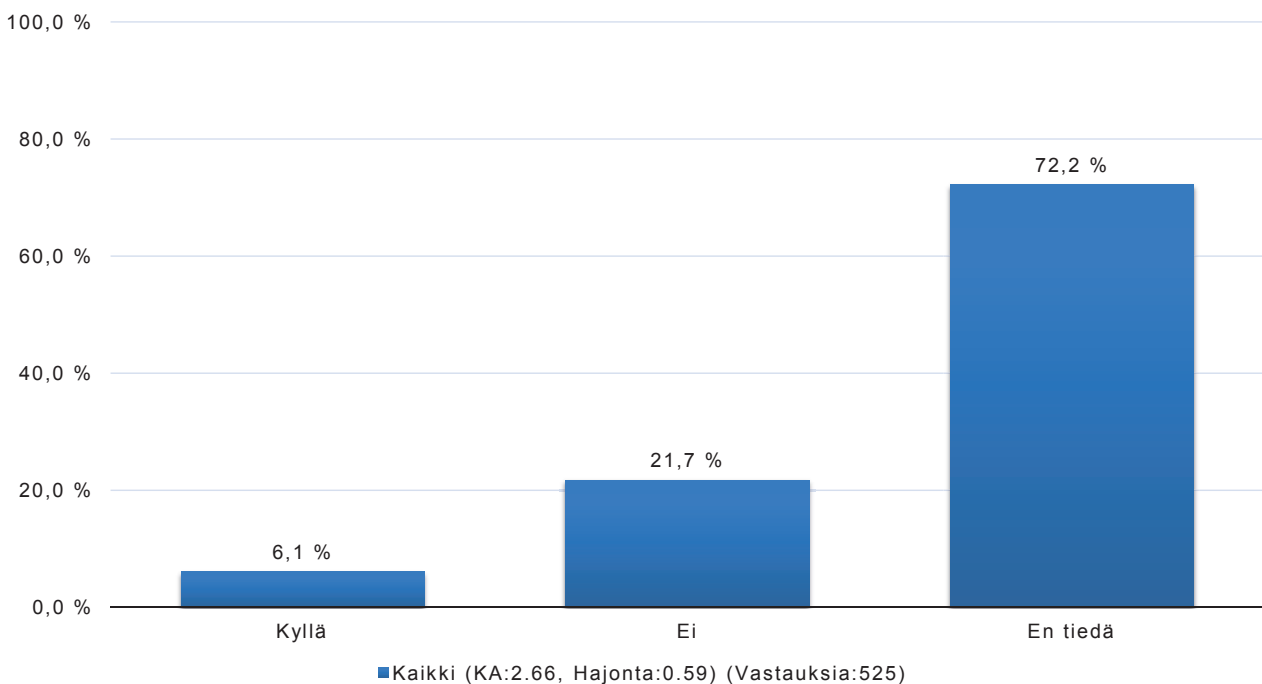
ILMAPIIRI SEURASSA

19. Jos olet havainnut syrjintää, mihin oletat sen kohdistuvan? Voit valita useamman vaihtoehdon.

ILMAPIIRI SEURASSA

21. Harrastaja/urheilija kokee tulleen syrjityksi seurantoiminnassa. Onko seurassanne määritelty toimintatapa, miten tilanteessa edetään?

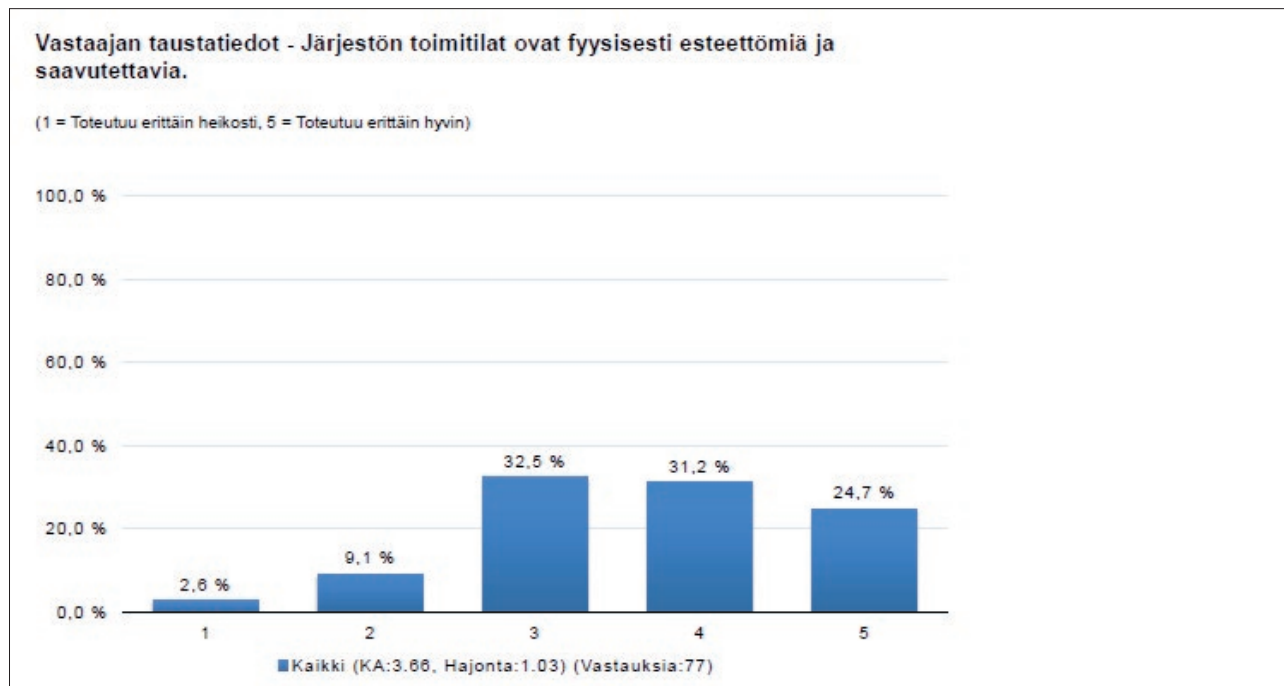

YHDENVERTAISUUSKYSELY LUOTTAMUSORGANISAATIOLLE

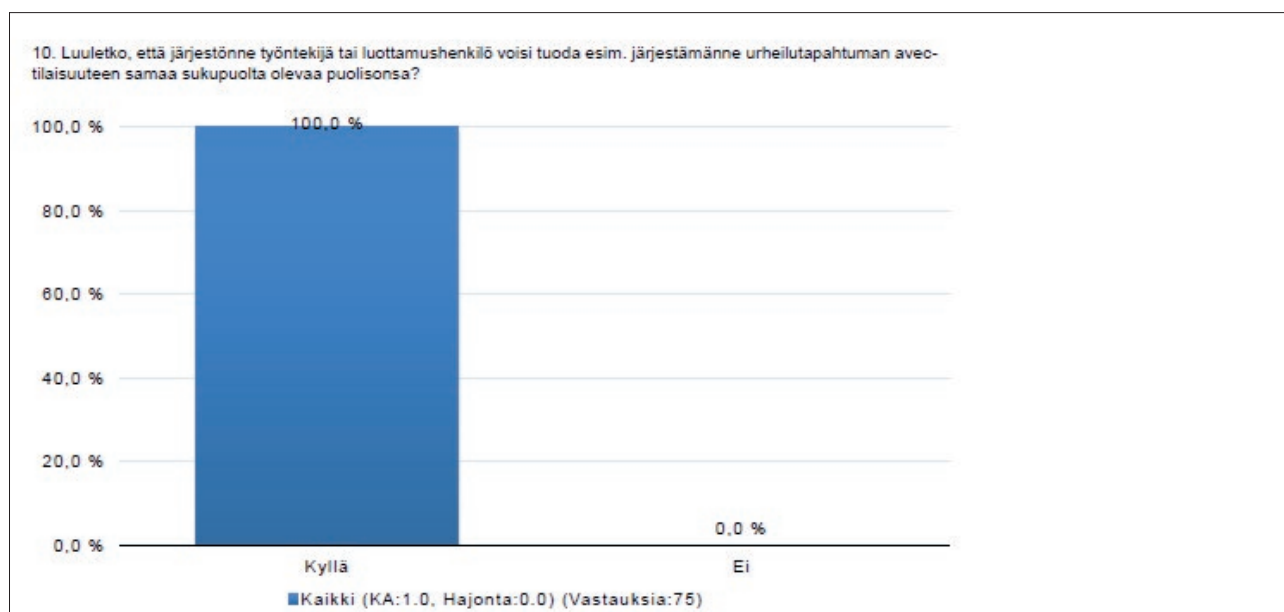
Ratsastajainliitto toteutti keväällä 2015 yhdenvertaisuuskyselyn luottamusorganisaatiolle. Kyselyyn vastasi 80 henkilöä. Kyselyn perusteella yhdenvertaisuus toteutuu tällä hetkellä melko hyvin, mutta kehittämiskoh- tiakin löytyi. Hyvän lähtökohdan kehittämistyölle antaa se, että useimmista yleinen ilmapiiri on innostava, moniarvoinen ja avoin.

Kysely uusitaan vuonna 2018.

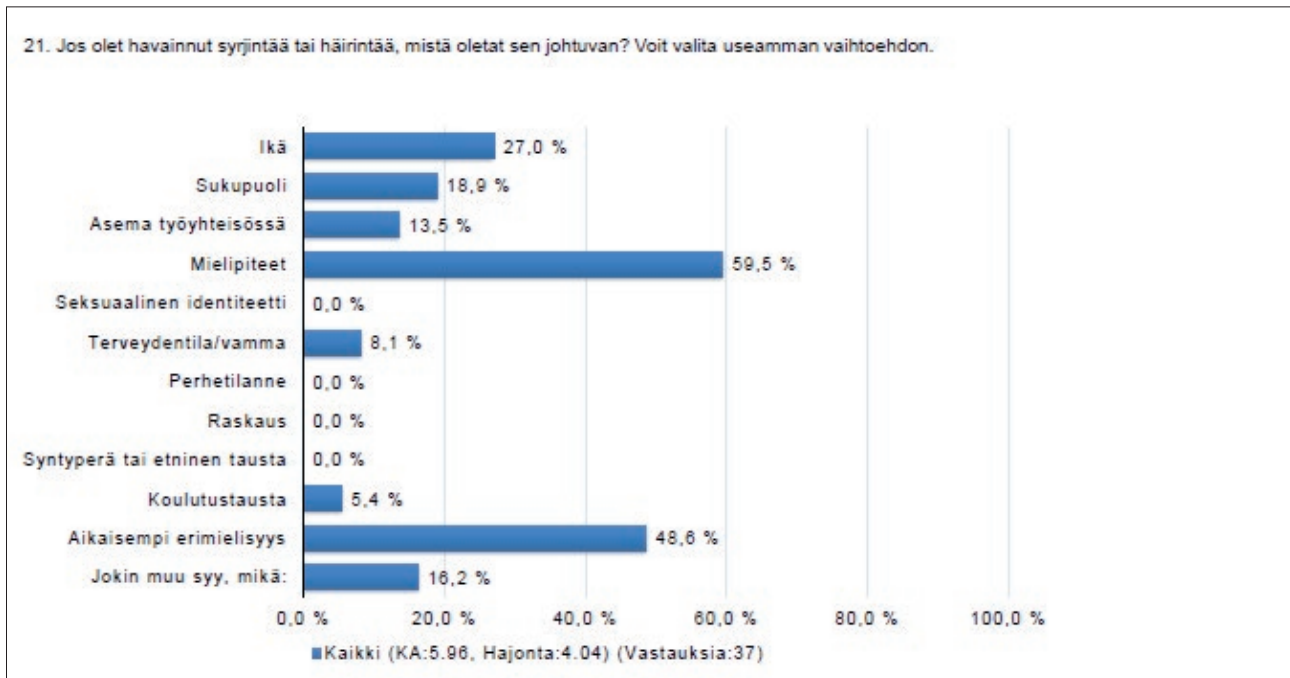
Kolme nostoa yhdenvertaisuuskyselyn tuloksista:

Useimmat pitivät toimitiloja esteettöminä ja saavutettavina. Toisaalta esteettömyysasioissa on hyvä kuunnella heitä, jotka erityisesti tarvitsevat esteettömiä tiloja: ”pieni kynnyks” saattaa toiselle olla liian iso ihan konkreettisesti.

Näin yksimielistä vastausta pitäisi myös hyödyntää: ratsastukseen mahtuu varmasti mukaan vielä lisääkin homoseksuaaleja ja ainakaan tämän vastuksen perusteella kynnyks ei pitäisi olla.

Mielipiteet nousivat selkeästi suurimmaksi syyksi häirinnän ja syrjinnän taustalla. Myös toisessa, kielenkäyttöä koskeneessa kysymyksessä, tuli esille, että negatiivinen kielenkäyttö lajissamme liittyy usein enemmän mielipiteisiin kuin johonkin ryhmään.

REILU PELI -KYSELY

SRL:n yhdenvertaisuussuunnitelman ja Yhtä jalkaa – Ratsastuksen Reilu Peli -oppaan tärkeänä taustatietona on käytetty Laura Laukkasen opinnäytetyötä. Laukkanen teki työn vuonna 2015 yhteistyössä SRL:n kanssa Hämeen ammattikorkeakoulun maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmaan. Opinnäytetyössä kartoitettiin kyselytutkimuksen avulla ratsastuksen Reilun Pelin nykytilanne eli lajin eettisten arvojen toteutuminen käytännön arjessa. SRL:n jäsenistölle suunnattuun kyselyyn vastasi peräti 1707 henkilöä ajalla 6.7.2015–31.8.2015.

Työn tuloksena selvisi, että lajissa on paljon hyvää mm. miesten ja naisten välisessä tasa-arvossa, erityisryhmien toiminnassa sekä suvaitsevudessa. Ongelmakohtia olivat kiusaaminen, seksuaalinen häirintä, ilkivalta ja ryhmän ulkopuolelle jättäminen.

Reilu Peli -kysely uusitaan vuonna 2018.

LÄHTEET:

Sisäasiainministeriö 2012. Kop kop – Pääseekö sisään? Yhdenvertaisen järjestötoiminnan opas urheilu- ja nuorisojärjestöille. Sisäasiainministeriön julkaisu 28/2011.

Sisäasiainministeriö 2010. Yhdenvertaisuussuunnittelun opas. Sisäasiainministeriön julkaisu 10/2010.

Verkkosivut

www.ratsastus.fi/reilu_peli

www.yhdenvertaisuus.fi

www.eirasismille.fi/asennetalkoot

www.ihmisoikeudet.net

www.olympiakomitea.fi/olympiakomitea/vastuullisuus/tietoa-vastuullisuudesta/